

ЮЛИЯН СТОЙНОВ
ПОГЛЕД ОТ ТАЗИ СТРАНА НА
СТЕНАТА

chitanka.info

Научната фантастика от последните години е затънала в досадни клишета. Класациите най-често се оглавяват от многотомни саги с псевдолитературна стойност и белези на неумело подражателство, оставяйки за поколенията едно наследство, чиито плодове могат да се окажат горчиви и несмилаеми. Сериозни произведения се появяват все по-рядко, може би защото задачата е достатъчно трудна, за да бъде запазена за най-авторитетните и популярни автори в жанра.

Ала изворът не е пресъхнал и вълшебната лампа все още може да бъде да бъде запалена. Романът „Хиперион“ на Дан Симънс е от онези явления, ознаменуващи появата на литературната сцена на удивителни нови дарования, които с лекота си осигуряват място под слънцето и печелят ентусиазирана публика може би тъкмо защото пишат за онова, което им доставя удоволствие.

Дан Симънс е спокоен, приятен мъж на средна възраст в тъмно сако, избелели джинси и маратонки, който прилича по-скоро на нехаещ за външността си журналист, отколкото на нашумял писател-фантаст (в действителност е дългогодишен преподавател в училище за даровити деца). Роден през 1948 г. в Колорадо, САЩ, той привлича вниманието към себе си още с първия публикуван разказ — „Река Стикс тече нагоре“ — в „Туайлайт мегъзин“ през 1982 г. Дебютният му роман „Песента на Кали“ (1985) принадлежи по-скоро към жанра на ужаса, докато „Хиперион“ (1989) и неговото продължение „Падането на Хиперион“ (1990), могат най-общо да се причислят към космическата опера — литературна форма във фантастиката, която днес е по-популярна от когато и да било. За какво става въпрос? Векове след като черна дупка е унищожила старата Земя, в галактиката властва Хегемонията — далечен наследник на човешката цивилизация. Хората пътуват между звездите през гънките на пространството и общуват помежду си дори когато са отдалечени на огромни разстояния благодарение на средства за мигновена връзка, напомнящи за ансибъла от известния роман „Лявата ръка на мрака“ на Урсула Ле Гуин. Един по-внимателен поглед върху структурата на повествованието неминуемо ще долови приликата с класическите „Кентърбърийски разкази“ — седем „пилигрима“ са призовани да извършат поклонение на планетата Хиперион^[1] в навечерието на назряващ галактически конфликт, който заплашва с хаос и потенциална гибел човешката Хегемония. По пътя към планетата всеки един от тях разказва

историята на своя живот (неизменно свързана с Хиперион) — и така отделните парчета от мозайката постепенно се наместват. Симънс подплатява всяка част с изключително богати картини от социалния и икономическия живот в Хегемонията през тази епоха. Мрачният фон в уводната част, от който лъха безизходицата и който подчертава неизбежното поражение, бързо се сменя с поредица от епични батални сцени (Разказът на войника), а после със същата лекота авторът ни потапя в носталгичната атмосфера на Реймънд Чандлър (Дългото сбогуване).

Макар да гради своя сюжет върху елементи и похвати, отлично познати на почитателите на фантастична литература, Дан Симънс печели сърцата и ума им с уменията да черпи свободно от натрупаното наследство, примесвайки го със собствени оригинални решения, свидетелстващи за неизчерпаема новаторска жилка. Всъщност какво мисли той по въпроса? „Нещо се случи в литературата през последните години и то може да се сравни с падането на Берлинската стена и отварянето на Източна Европа. Срути се стената между жанровете. Но най-изненадващото откритие за нас, писателите-фантасти бе, че през цялото време сме живели в Западен Берлин. Купонът е бил от тази страна на стената.“

И признателните почитатели не му останаха длъжни за незабравимите мигове — „Хиперион“ бе отличен с „Хюго“, „Падането на Хиперион“ — с наградата на Британската Асоциация за Фантастика, а „Песента на Кали“ получи Световната награда за фентъзи. Какво повече да очакваме от един даровит и неизчерпаем автор като Симънс? Естествено, „Ендимион“.

Юлиян Стойнов

[1] В едно интервю пред сп. „Локус“ авторът признава слабостта си към Джон Кийтс (1795–1821), английски поет-романтик, автор на лирическите стихотворения „Ендимион“, „Хиперион“, „Ламия“ и др. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.